

MOTTATT

30 APR 2008

Norges Kvinne- og Familieforbund

Postadresse: Øvre Slottsgt. 6, NO-0157 Oslo

Tlf.: 22 47 83 80 Fax: 22 47 83 99

E-post forbundet: post@kvinnerogfamilie.noann-louis@kvinnerogfamilie.noInternett: www.kvinnerogfamilie.no

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

28.04.2008

Høring om oppfølging av Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden med utkast til lovendringer

Uttalelse fra Norges Kvinne og Familieforbund

Norges Kvinne- og Familieforbund (K&F) takker for muligheten til å komme med innspill til denne høringen.

Vi har tidligere kommet med innspill, både som svar på høringer og forslag til forbedringer for kvinners stilling i forhold til pensjoner.

Pensjonsreformen har vært diskutert og debattert gjennom flere år. Folk flest sitter igjen med et inntrykk av at reformen er bygd på at "pensjons-kostnadene blir for stor belastning for de yrkesaktive" og at alderspensjonistene blir en stadig større "forsørgelsesbyrde". Vi vil gjerne minne om at pensjonistene har bidratt til egne pensjoner gjennom sitt yrkesaktive liv.

Kvinner som har vært hjemmearbeidende har bidratt med omsorgsarbeid for både egne barn og omsorgstrengende eldre. Vi må heller ikke glemme at pensjonsutbetalingene beskattes, og at også de fleste minstepensjonister betaler skatt.

Ved økning i antall opptjeningsår til alderspensjon vil det klart få betydning for utmåling av uførepensjon. En omregning og overgang til alderspensjon fra 62 år, vil føre til at en god del uførepensjonister ender opp med en pensjon på garantinivået som alderspensjonist. K&F mener det er riktig å legge til grunn at overgang og omregning fra uførepensjon til alderspensjon ikke bør skje før 67 år.

K&F savner prinsippet om likedelingen av pensjonsrettigheter. En familie er felles ansvarlig for de oppgaver som må utføres, da må også utkomme være en del av fellesformuen.

Kap. 6.2.2 - Godskriving av omsorgsopptjening

K&F sier seg fornøyd med Stortingets vedtak om økt pensjonsopptjening for ulønnet omsorgsarbeid tilsvarende 4,5 G som vil gi en økning fra 3 til 3,5 pensjenspoeng.

Når det gjelder å fastsette øvre aldersgrense for omsorgsopptjening mener vi at denne må følge samme regler som annen pensjonsopptjening som er foreslått til det kalenderåret en fyller 75 år. Vi vet at det er mange eldre som gjør en stor innsats for sin ektefelle eller søsken.

Dessuten vil Norges Kvinne- og Familieforbund kreve at pensjonsopptjening som gis for omsorgsarbeid i fremtidens pensjonssystem også vil telle med som grunnlag for beregning av uførepensjon på lik linje med pensjonsopptjening ved lønnet arbeid.

Kap. 7 – Levealderjustering

Levealderjusteringen vil komme til å bli oppfattet svært urettferdig mellom de forskjellige årskull. Vi er blitt fortalt at årskullene 1943 – 1952 skal vurderes i henhold til dagens opptjeningsmodell. Men slik vi leser forslagene i høringsnotatet blir også disse årskull omfattet av levealderjusteringen.

Kap. 8.4 - Regulering av garantipensjon

Da pensjonsreformen ble presentert, ble det sagt at den skulle være en reform for de fremtidige pensjonister. Dagens pensjonister skulle ikke bli berørt, verken av det arbeidet som lå foran eller resultatet av reformen. I ettertid ser vi at så ikke er tilfellet. Alle som mottar alderspensjon etter 2010 vil få en dårligere utvikling på den løpende pensjonen enn det er realiteten i dag. Etter 2010 skal "garantipensjonen" reguleres likt med lønnsveksten, men med en justering i forhold til levealder. Det vil bety at enhver alderspensjonist i det nye systemet, gradvis vil nærme seg eller ende opp som minstepensjonist (garantipensjonist). Forliket i Stortinget vil gi en vesentlig dårligere utvikling av pensjon enn før, samtidig som Stortinget har gitt fra seg sin rett til å vedta de årlige reguleringer,

K&F krever at alderspensjon må reguleres likt med lønnsutviklingen for at ikke stadig flere av pensjonistene ender opp som minstepensjonister. De første taperne her vil være kvinner, de som har arbeidet deltid eller har vært hjemme med barn eller andre familiemedlemmer som trenger omsorg.

Kap. 9.6 – Tilbakevirkende omsorgsopptjening

K&F er fornøyd med forslaget om å øke pensjonsopptjening for personer med omsorgsarbeid til 4,5 G. Imidlertid er vi meget skuffet over at man kun vil gi 7 år med tilbakevirkende kraft for opptjening av omsorgspoeng. Da omsorgspoengene ble innført i 1992, var det for sent for den generasjonen som var hjemme med omsorgsarbeid i 70 og 80-årene, de som i dag og de nærmeste år vil utgjøre det store antallet kvinnelige minstepensjonister. For kvinner født før 1950, ser vi at de nok en gang faller mellom to stoler og kommer dårlig ut.

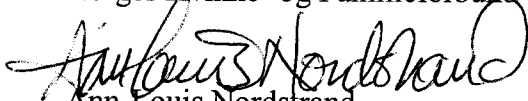
Etterlattepensjon?

Etterlattepensjon er ikke nevnt i dette høringsnotatet. I NOU 2004:1 sto det klart at pensjonskommisjonen så det som viktig å beholde etterlattepensjon tilnærmet det den er i dag. Selv om kvinners yrkesaktivitet steg i 1970 og 1980 årene, vil kvinner som var unge i disse årene ikke bli pensjonister før om 20 år. Vi vet at mange kvinner fortsatt velger deltidsarbeid for å få familiens hverdag til å gå i hop. Menn og kvinner vil fortsatt tilpasse seg forskjellig når det gjelder omsorgsarbeid og arbeidsinntekt. Derfor vil etterlattepensjon også i fremtiden gi kvinner en viktig inntektssikring ved ektefellens død.

Vi håper at etterlattepensjon fortsatt vil ha en plass blant våre velferdsordninger.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og Familieforbund

Ann-Louis Nordstrand

Forbundsleder